

THE

GÖKÇE

YARALI

Fine PRINT

Haziran 2017

57

Big Data: Big Brother

Öne çıkanlar

Neozeka CEO'su
Görkem Ögüt İle Röportaj

Elektronik Ticarete
Güven Damgası Hakkında Tebliğ

BIG DATA : BIG BROTHER

Çağımızda, bir şirketin aldığı en büyük riskler pazarlama ve satış hedeflerini tutturmak. Gerek bir işe başlamak gerekse bu işi devam ettirmek, şirketlerin pazarı ve müşteriyi tanıyamaması gibi sebeplerle maalesef büyük kayıplar doğuruyor. Bu sorun eskiden duyular, gözlemler, ticari içgüdü gibi nispeten ilkel, kör total yöntemlerle aşılmaya çalışılırken, son zamanlarda teknoloji ile durum biraz değişti. Artık, toplulukların analizi yanında, birey bazında da yapılabilen analiz ve sınıflandırmalar nokta atışı satışlar yaptırabiliyor. Google, Netflix, Whatsapp veya Facebook'un neden bu kadar değerli olduğunun sırrı da işte burada saklı: **Big Data**.

Big Data denildiğinde birçok kişinin aklına Excel'de binlerce satırlık listeler gelse de esasında Big Data'nın milyarlarca web tıklamasının oluşturduğu, fazlaca büyük depolama alanlarında ancak tutulabilen ve insan zihninin bilgisayar yardımı olmaksızın analiz edemeyeceği yüzlerce terabaytlık veri olarak örneklendirilmesi daha doğru. Tahmin edilebileceği üzere, buradaki kritik husus bu devasa verinin nasıl toplanacağından ziyade nasıl işleneceği ve anlamlandırılacağı. Bu noktada ise Big Data uygulamalarını geliştirmek için veri bilimciliği/madenciliği gibi yoğun beceri ve bilgi gerektiren uzmanlıklar devreye girmekte.

Big Data Nedir?

Big Data özetle, gerçek zamanlı veri analizi, istatistik yaklaşımli veri analizi gibi onlarca disipline işaret etmek için kullanılan popüler bir "keyword". Dolayısıyla tek başına bir yöntem/bilim olmayıp sadece insan gücüyle anlamlı kılınması mümkün olmayan veri yığınlarını ifade ediyor. Bu çerçevede, her gün atılan milyonlarca Tweet, Whatsapp mesajları, Facebook gönderileri, izlenen filmler, beğeniler, tıklamalar, sayfada kalma süresi veya akıllı saat takılı bir kolun hareketleri gibi sayısız veri Big Data'nın içeriğini oluşturuyor. Big Data'yla uğraşan veri bilimcilerinin görevi ise bu devasa veri yığını anlamlı bütünlere dönüştürmek, istatistiksel bilgi toplamak ve kullanıcıları sınıflandırmak.

Big Data'nın Kullanımı

Emekleyerek de olsa, Big Data, günlük hayatımıza yavaş yavaş dahil olmaya başladı. Bu durum, e-ticaret sitelerinde gezerken sık sık görülen "bunu alan bunu da aldı" şeklindeki yönlendirmelerden de kolaylıkla görülebilir. Gencinden yaşlısına herkes tarafından yaygın şekilde kullanılmaya başlanan akıllı telefonlar ve sosyal medya sitelerinin sürekli olarak veri toplaması, Big Data alanında da devrim yaratacak hammaddeyi üretiyor. Artık bir kişinin internet aktivitelerinden, arkadaşlarından, paylaşımlarından ve gösterdiği reaksiyonlardan kaç yaşında olduğu, tahmini gelir düzeyi, dini, ırkı, uyku düzeni, cinsel eğilimi, zeka seviyesi ve yaşam biçimi gibi birçok özellik tahmin edilebilmekte. Bu sayede kişinin harcama gücü ve alışkanlıkları konusunda fikir elde edilerek kişi bazlı nokta atışı pazarlama faaliyetleri de gerçekleştirilebilmekte.

Big Data işlemenin en önemli ve en kritik püf noktası ise işte burada. Yukarıda bahsedilenleri anlamak için artık bir kişinin sayfasının saatlerce incelenmesine gerek yok. Doğru algoritmaların kullanıldığı bir bilgisayar, artık milisaniyeler içerisinde kullanıcının her türlü bilgisini büyük oranda isabetli şekilde analiz edebiliyor. Dolayısıyla müşteriyi tanıma ve analiz etme maliyetinin ciddi şekilde düşmesi bir yana reklam dönüşüm oranları da ivmeli şekilde yükseliyor. Yine, büyük şirketler bu veriler üzerinden önemli yönetsel kararlar veriyor ve şirket politikalarını değiştirebiliyor.

Günümüzdeki imkanlarla bu seviyeye gelmiş Big Data uygulamalarının gelecekte ulaşacağı noktayı şimdiden hayal etmek gerçekten güç.

Daha fazla bilgi için, contact@gokce.av.tr adresinden iletişime geçebilirsiniz.

Big Data'nın Suistimali ve Hukuki Değerlendirme

Politik davranış, cinsel eğilim, kişilik skorları, din, yaş, zeka, alkol /sigara kullanma durumu, ruh hali gibi birçok husustaki bilginin kişinin alenileştirmesi ile değil de kişiye ilişkin bilgilerin işlenerek elde edilmesi, mahremiyet ve kişisel veri ihlallerini gündeme getirebilir. Hareketleri öngörülebilir hatta yönlendirilmeye açık hale gelen bireylerin, bu durumun suistimalinde devletlerin/şirketlerin elinde bir maskota dönüşebilme ihtimali de analistleri fazlasıyla endişelendiren bir durum.

Big Data ile ilgili hukuki problemler en çok kişisel verilerin korunması hukukuyla ilişkili olacak gibi görünüyor. Yukarıda bahsedilen analizlerin yapılabilmesi için kullanıcılardan alınan verilerin çoğu kişiye özel bilgiler ve hukuken "kişisel veri" kapsamında "kullanıcının açık rızası"na tabi. Bu noktada örneğin, Facebook'a üye olurken okunmadan onaylanan "Gizlilik Politikası" ile kişinin bir şekilde açık rıza verdiğini kabul etsek bile; kişi istemeden de olsa, beğenilen içerik ve sayfalardan onun "%80 ihtimalle homoseksüel olduğu" tahmininin yapılması açık rızanın sıhhatini ciddi ölçüde zedelemekte. İşte bu gibi durumlar Big Data analizinin hukuka uygunluğu şüpheli hale getiriyor. Tüm bunların yanı sıra, veri işleme konusunda Amerika Hukuku'nun Avrupa Birliği Hukuku'na göre daha esnek olması da şirketler arasında piyasada rekabet eşitsizliği yaratabilecek seviyede.

Hukuk açısından bir diğer tartışma da ceza hukuku alanında gündemde. Yapılan analizler ile bir kişinin uyuşturucu kullanmaya/suç işlemeye eğilimli olduğu tespitinin gelecekte hangi ölçüde hukuka uygun delil sayılacağı, bu delile dayanılarak soruşturma başlatılıp başlatılmayacağı konusunda hukukçular ortak kanaatte değil. Benzer şekilde özel hukuk uyuşmazlıklarında da bu verilerin delil olarak kullanılması daha uzun süre tartışma yaratacağına benziyor.

NEOZEKA CEO'SU GÖRKEM ÖĞÜT İLE RÖPORTAJ

Big Data ve Big Data'nın işlenmesi hakkında, yenilikçi çözümler ile gayrimenkul sektöründe değerlendirme hizmeti üzerine odaklanan Neozeka'nın CEO'su Görkem Öğüt ile bir röportaj gerçekleştirdik.

1. Big Data nedir? Bu kavram son yıllarda neden bu kadar popülerleşti?

Türkçe'de Büyük Veri olarak kullanılan Big Data terimi 1990'lardan beri hayatımızda olmasına rağmen özellikle son yıllarda çok popülerleşti. Büyük Veri deyince pek çok kişi nesnelerin interneti teknolojilerinden de kaynaklı farklı kaynaklardan yüksek hacimde verinin toplanması ve bu yüksek hacimli veriden anlamlı analitik sonuçlar çıkarılmasını anlıyor veya anlatmaya çalışıyor. Bu kesinlikle doğru, fakat Büyük Veri kavramının en fazla öne çıkan özelliği, farklı kaynaklardan toplanan bu yüksek hacimde ve farklı tipte verinin tutulması, depolanması ve analizinde yenilikçi çözümlerin gerekliliği.

2. Big Data sizce bir veri simsarlığı (data broker) gibi yasal bir iş alanı oluşturur mu?

Data brokerlığı veya veri simsarlığı en basit haliyle kullanıcılar hakkında farklı kaynaklardan edinilen bilgilerin birleştirilerek ve anlamlandırılarak ticari amaçlı diğer firmalara kullanılması olarak açıklanabilir. Burada kritik olan, veri simsarları verinin sahipliğini diğer bir firmaya satmıyor, belli amaçlar için kullanım hakkını veriyor. Bu açıdan baktığımızda günümüzde de yasal bir iş alanı oluşturmuş durumda. Siz bir e-ticaret sitesinde bir ürünü inceledikten sonra farklı sitelerde aynı ürünü görmeye devam ediyorsunuz.

Bu konuda farklı bakış açıları mevcut. Pozitif bakış açısı ile artık kurumlar sizi ve tercihlerinizi daha iyi tanıdığı için size özel bir kullanıcı deneyimi sunabiliyorlar. Eskiden internet sitelerinde sizin ilgi alanlarınızla hiç alakalı olmayan reklamlar veya içerik görürken şimdi daha fazla size hitap eden içerik görebiliyorsunuz. Tartışma noktası ise kurumların bireyler hakkında edinebildiği bu kadar detaylı bilginin ne ölçüde kişisel verinin korunması ile çelişki oluşturduğu. Dolayısıyla bir an önce yasal çerçeveler çok net bir şekilde çizilmeli. En kritik konu, data brokerlarının kullanıcıdan aldıkları bilgi ve bu bilginin 3. partilere kullanılması konusunda şeffaf ve dürüst olmaları. Ayrıca, kullanıcılar hakkında edinilen "hassas" bilgilerin daha dikkatle ele alınması. Önümüzdeki dönemde data brokerlığının çok daha fazla kullanım alanını göreceğiz.

3. Veri güvenliği veya kişisel verilerin korunması gibi hukuk alanları Big Data sektörüne ket vuruyor mu?

Aslında iki konu birbirine karşıt değil, iki konunun birlikte ele alınması gerekiyor. Big Data bize daha önceden hayal edemeyeceğimiz pek çok yeni alan açıyor, hepsi de kullanıcılara daha iyi, faydalı deneyimler yaşatmak için. Bu bakış açısı ile yönetilmesi gerekiyor sadece. Bunun için de başta da belirttiğim gibi şirketlerin şeffaf ve dürüst olmaları hukuki düzenlemelerle de kontrol altına alınmalı.

4. Türkiye'deki durum hakkında ne düşünüyorsunuz? Big Data'nın önemini anladık mı yoksa treni kaçırdık mı?

Türkiye'de sektör profesyonellerinin Big Data'nın önemini anladığını düşünüyorum ve bu alanda önemli girişimler de var. Fakat Türkiye'deki internet penetrasyonu hala çok düşük, verinin önemi anlaşılmış olmasına rağmen çoğu konuda veri üretmiyoruz veya veriye ulaşamıyoruz. Dolayısıyla bu alandaki girişimler de henüz önemli bir varlık göstermiyor. Dünya'daki başarılı örnekler o kadar hızlı büyüyor ki, bazı iş kollarında aradaki mesafeyi kapatmak gerçekten pek kolay görünmüyor. Fakat ben treni kaçırdığımızı düşünmüyorum, Türkiye'nin kendi dinamiklerine özel geliştirilmiş modeller geliştirmesi gerektiğine inanıyorum.

5. Siz de kurucu ortağı ve genel müdürü olduğunuz Endeksa.com ile gayrimenkul sektörüne veri odaklı bir çözüm sağlıyorsunuz. Projenizden biraz bahseder misiniz?

Endeksa, yurtdışında benzerleri olan fakat Türkiye'de benzeri olmayan, otomatik gayrimenkul değer tahmini yapan bir platform. Otomatik gayrimenkul değer tahmininin yanı sıra kullanıcılar konutlarının değerine dair gayrimenkul değerlendirme uzmanlarından görüş de alabiliyorlar. Endeksa'da il, ilçe, mahalle hatta nokta bazında konut satış ve kira değerleri, zaman içindeki değer değişim trendlerinin yanı sıra bölgede yaşayanların demografik bilgileri, seçim sonuçları, yaşam olanakları, ortalama hane geliri, sosyo-ekonomik statü ve ticari parametreler gibi bilgilere ulaşmak da mümkün.

Hedef kitlemiz son kullanıcılar, gayrimenkul profesyonelleri diyebileceğimiz emlak danışmanları, gayrimenkul yatırımcıları, değerlendirme uzmanları, değerlendirme firmaları, inşaat firmaları. Ayrıca bankalar, kamu kurumları ve özel şirketlere de kurumsal çözümler sunuyoruz.

6. Türkiye’de gayrimenkul sektöründe veriye ulaşmak çok zor, siz nasıl başardınız? Endeksa nasıl değer tahmini yapıyor?

Bizim de Endeksa’yı kurarken çıkış noktamız gayrimenkul sektöründe veriye olan ihtiyaç ve verinin yetersizliği idi. Endeksa değerlendirme uzmanları bize ait bir otomasyon sayesinde, sahadan direkt veri toplayarak daha hızlı ve daha az hatalı değerlendirme yapabiliyorlar.

Endeksa veritabanı, değerlendirme uzmanlarımızın Türkiye’nin tüm illerinde yaptığı araştırmalar ile anlık olarak güncelleniyor. Yeterli güvenilirlik düzeyine ulaşmayan veriler analizlere dahil edilmiyor. Sonrasında, Endeksa makine öğrenimi yöntemlerini kullanarak düzenli aralıklarla bölgesel düzeyde değer tahmin modelleri inşa ediyor. Bu modellerle kullanıcının girdiği kriterlere göre değer tahmini yapılıyor. Türkiye’de gayrimenkul sektöründe herkesin ihtiyacı güvenilir veri. Endeksa’da şimdilik sadece konut değer tahmini yapılıyor, sene sonuna kadar arsa, tarla ve işyeri değerlendirme özelliklerini de devreye alacağız. Amacımız gayrimenkul sektörünün veri odaklı gelişimine katkı sağlamak. Bu doğrultuda güvenilir gayrimenkul verisine ihtiyaç duyan tüm sektörlerde ilk olacak pek çok yenilik getireceğiz.

ELEKTRONİK TİCARETTE GÜVEN DAMGASI HAKKINDA TEBLİĞ

Elektronik Ticarete Güven Damgası Hakkında Tebliğ (Tebliğ) 6 Haziran 2017 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Tebliğ, elektronik ticaret (e-ticaret) kapsamında hizmet veren ve güven damgası almak isteyen aracı hizmet sağlayıcılar ile kendisine ait e-ticaret platformunda faaliyet gösteren hizmet sağlayıcıların uyması gereken standartları, güven damgası başvuru sürecini ve güven damgası sağlayıcıların hak ve yükümlülüklerini düzenlemeyi amaçlıyor.

Güven damgası almak isteyen hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcıların Tebliğ’de yer alan asgari şartları sağlamaları bekleniyor.

Güven damgası başvurusu Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından protokolle yetkilendirilen güven damgası sağlayıcı kuruluşları aracılığıyla (GDS) yapılacaktır. GDS tarafından başvuru sahibinin uygunluğu kontrol edilerek hazırlanan rapor ile şartları sağladığı tespit edilen başvuru sahibine güven damgası tahsis edilirken, şartlara uymadığı tespit edilen başvuru sahiplerine 30+15 günlük günlük bir ek süre tanınacaktır. Tebliğ ile düzenlenen hallerin gerçekleşmesi halinde tahsis edilen güven damgaları iptal edilir, e-ticaret platformundaki güven damgası kaldırılır ve eksikliklerin belirtilen sürelerde giderilmemesi, ihtar edilmesine rağmen ihlallerin tekrarlanması, birden çok askıya alma işleminin gerçekleşmesi gibi sebeplerle farklı sürelerde olmak üzere güven damgasına tekrar başvuru yasağı yaptırımı uygulanır.

Tebliğ’in Türkçe metnine aşağıdaki linkten ulaşabilir:

<http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/>

MetinAspx?MevzuatKod=9.5.23634&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=g%C3%BCven%20damgas%C4%B1

Teoriler değil. Cevaplar.

Gökçe Yaralı Avukatlık Ortaklığı

Editörler:

Doç. Dr. Ali Paslı
ali.pasli@gokce.av.tr

Yağmur Yollu
yagmur.yollu@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Yaralı Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, gayrimenkul ve ticari dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin
contact@gokce.av.tr
0 212 352 88 33

The Fine Print yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanıp yayınlanmakta olup hukuki tavsiye içermemekte ya da avukat-müvekkil ilişkisi oluşturmamaktadır. Daha fazla bilgi almak istiyorsanız lütfen Gökçe Yaralı Avukatlık Ortaklığı ile irtibata geçiniz. The Fine Print'de yer alan hiçbir içerik Gökçe Yaralı Avukatlık Ortaklığı'nın yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz ya da uygun bir şekilde kaynak olarak gösterilmeksizin yayınlanamaz. İçeriğin doğruluğunu sağlamak için gereken tüm çaba gösterilmiş olmasına rağmen, Gökçe Yaralı Avukatlık Ortaklığı içeriğin doğruluğunu garanti etmemektedir ve burada yer alan bilgilerdeki herhangi bir hata veya söz konusu bilgilere güvenilmiş olması dolayısıyla sorumlu tutulamaz. The Fine Print Gökçe Yaralı Avukatlık Ortaklığı müvekkileri için hazırlanmıştır ve büronun müvekkileri dışındaki dolaşım olasılığı reklam olarak yorumlanamaz.